

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ KULTŪROS PAVELDO KOMISIJA

VALSTYBINĖS KULTŪROS PAVELDO KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2017 m. gegužės 26 d. Nr. V17-8(6.1.)

Vilnius

Posėdis vyko nuo 9.00 val. iki 13.00 val.

Posėdžio pirmininkė – Valstybinės kultūros paveldo komisijos (toliau – Paveldo komisija) pirmininkė Evelina Karalevičienė

Posėdžio sekretorė – Paveldo komisijos Administracinio skyriaus vyresnioji specialistė Justina Ūsonytė

Dalyvavo:

Paveldo komisijos nariai – Augis Gučas, Jūratė Jurevičienė, Deivydas Rimkevičius, Gediminas Rutkauskas, Juozas Algirdas Pilipavičius, Adomas Butrimas, Nijolė Laužikienė, Donatas Brandišauskas, Andrijana Filinaitė, Jūratė Markevičienė, Skaidra Trilupaitytė.

Paveldo komisijos darbuotojai – Gytis Oržikauskas, Artūras Stepanovič, Artūras Bundonis, Austėja Brasiūnaitė, Rimantas Bitinas, Anželika Vėžienė, Viktorija Gadeikienė, Algimantas Gražulis.

Kiti dalyviai – Agnė Žilinskaitė (Lietuvos archeologijos draugijos pirmininkė), Povilas Blaževičius (Lietuvos archeologijos draugijos narys), Zenonas Baubonis (Lietuvos archeologijos draugijos narys), Nijolė Vaitiekūnaitė (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kontrolės skyriaus vyr. specialistė), Birutė Lisauskaitė (Lietuvos archeologijos draugijos narė), Andrius Vaicekuskas (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Juridinio skyriaus vedėjas), Naglis Puteikis (LR Seimo narys), Audrius Skaistys (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus pavaduotojas), Rita Kuncevičienė (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Apskaitos, paveldotvarkos planavimo skyriaus vyr. specialistė), Virgilijus Kačinskas (Kultūros paveldo centro direktorius), Bronislava Raupėnienė (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Apskaitos, paveldotvarkos planavimo skyriaus vedėja), Rimantas Gučas (Lietuvos restauratorių sąjungos narys), Romanas Senapėdis

(Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vyr. specialistas), Živilė Plyčiuraitė Plyčiūtė (Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vyr. specialistė).

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl LR Seimo 2017-05-02 nutarimu Nr. XIII-340 paskirtų Paveldo komisijos narių prisistatymo.
2. Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2016 metų veiklos ataskaitos.
3. Dėl archeologinių tyrimų metodikos ir kontrolės problemų.
4. Dėl A. Gudaičio dirbtuvių išsaugojimo.
5. Dėl Paveldo komisijos posėdžių garso įrašų.
6. Dėl Paveldo komisijos pirmininko pavaduotojo skyrimo.
7. Dėl Vilniaus misionierių vienuolyno komplekso tvarkymo plano, apskaitos, daugiabučių namų Subačiaus g. 20, Vilniuje, projekto ir vykdomų statybos darbų.
8. Dėl kitų klausimų.
9. Dėl Paveldo komisijos išvykos į Kultūros paveldo centrą.

1. SVARSTYTA. LR Seimo 2017-05-02 nutarimu Nr. XIII-340 paskirtų Paveldo komisijos narių prisistatymas.

Prisistatė LR Seimo 2017-05-02 paskirti Paveldo komisijos nariai Donatas Brandišauskas, Andrijana Filinaitė, Jūratė Markevičienė ir Skaidra Trilupaitytė.

2. SVARSTYTA. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2016 metų veiklos ataskaita.

Juozas Algirdas Pilipavičius (Paveldo komisijos narys)

Informavo, kad nusišalins nuo klausimo nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) 2016 m. veiklos ataskaitos (toliau – Ataskaita), nes ketina dalyvauti konkurse dėl Sapiegų rūmų tvarkybos darbų finansavimo Departamento Paveldotvarkos programos lėšomis.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Informavo, kad Departamentas 2017-05-19 raštu Nr. (1.23.)2-1217 atsisakė papildyti Ataskaitą pagal 2017-04-28 Paveldo komisijos posėdžio metu ir 2017-05-02 rašte Nr. V11-118(6.4.) (toliau – Raštas) pateiktas pastabas.

Gediminas Rutkauskas (Paveldo komisijos narys)

Priminė, kad jau prieš metus Paveldo komisija išdėstė nuomonę, jog Departamento 2015 m. veiklos ataskaita turi trūkumų. Siūlė Paveldo komisijai kreiptis į kultūros ministrę Lianą Ruokytę-Jonsson.

Deividas Rimkevičius (Paveldo komisijos narys)

Teigė, kad Paveldo komisija savo elgesiu išprovokavo tokį Departamento atsaką. Paveldo komisijos rašto tekstas yra arogantiškas ir nemandagus. Nesuprantama, kodėl Rašto kopijos buvo išsiųstos LR Seimo Kultūros komitetui, LR Prezidento Švietimo, mokslo ir kultūros grupei, LR Vyriausybei ir Kultūros ministerijai. Rašte pateikiama klaidinga informacija. Paveldo komisijos nariai praeitame posėdyje nieko nekonstatavo, o diskutavo ir neprašė rengti jokių raštų. Prieš išsiunčiant, Raštas turėjo būti suderintas su visais Paveldo komisijos nariais. Toks elgesys yra politikavimas.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Priminė, kad visi teiginiai, esantys Rašte, buvo konstatuoti 2017-04-28 Paveldo komisijos posėdžio metu.

Jūratė Jurevičienė (Paveldo komisijos narė)

Papildė, kad 2017-04-28 Paveldo komisijos posėdžio metu buvo nutarta, kad pagal išsakytas pastabas bus parengtas raštas.

Adomas Butrimas (Paveldo komisijos narys)

Rašto turiniui pastabų neturėjo.

Gediminas Rutkauskas (Paveldo komisijos narys)

Nesuprato, kodėl Raštas buvo išsiųstas proceso viduryje. 2017-04-28 posėdžio metu su Departamentu buvo susitarta, kad šis pateiks pataisymus pagal Paveldo komisijos pastabas ir tik tada bus parengtos išvados.

Nijolė Laužikienė (Paveldo komisijos narė)

Informavo, kad tarpinis kreipimasis yra normali praktika. Žodžiu išsakytas pastabas reikia užfiksuoti ir kreiptis raštu. Neįžvelgė pažeidimo tame, jog Rašto kopijos buvo išsiųstos LR Seimui, LR Vyriausybei ir LR Prezidentūrai, nes Paveldo komisija yra šių institucijų ekspertė bei patarėja.

Jūratė Jurevičiene (Paveldo komisijos narė)

Posėdžio metu išsakytos pastabos turi būti išdėstytos raštu. Tokiu būdu yra išvengiama interpretacijų.

Audrius Skaistys (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus pavaduotojas)

Paveldo komisija turi įgaliojimus svarstyti Departamento ataskaitas, tačiau metodinius nurodymus Departamentui turėtų teikti Kultūros ministerija. Departamentas laikosi nustatytos teisinės tvarkos. Siūlė Paveldo komisijai kreiptis į Kultūros ministeriją.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Priminė, jog Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo 4 straipsnyje yra reglamentuotas Paveldo komisijos uždavinys vertinti kultūros paveldo apsaugos funkcijas atliekančių atsakingų valstybės institucijų ir įstaigų metines ataskaitas ir savivaldybių institucijų, įstaigų veiklą kultūros paveldo apsaugos požiūriu.

Nijolė Laužikienė (Paveldo komisijos narė)

2017-04-28 posėdyje su Departamentu buvo susitarta, kad bus pateikta papildyta Ataskaita pagal Paveldo komisijos posėdžiui rengtoje pažymoje ir posėdžio metu išdėstytas pastabas. Tarpinis kreipimasis į Departamentą buvo geranoriškas Paveldo komisijos gestas. Jį buvo galima praleisti ir iškart pateikti galutinę išvadą, nesuteikiant galimybės pataisyti Ataskaitą.

Rimantas Bitinas (Paveldo komisijos Teisinio koordinavimo skyriaus vedėjas)

Pristatė Paveldo komisijos administracijos parengto sprendimo projekto (toliau – Projektas) dėl Departamento Ataskaitos sprendžiamąją dalį.

Jūratė Markevičienė (Paveldo komisijos narė)

Siūlė papildyti Projektą, nurodant, kuriems dalykams Ataskaitoje yra pritariama, o kuriems – ne. Jeigu problema yra sisteminė, tuomet Ataskaitai reikėtų nepritarti.

Deividas Rimkevičius (Paveldo komisijos narys)

Pastebėjo, kad didelės apimties Ataskaitoje yra ir gerų dalykų. Siūlė Ataskaitą vertinti pagal nustatytus kriterijus.

Adomas Butrimas (Paveldo komisijos narys)

Pastebėjo, kad vertinama yra ne tik Ataskaita, bet ir Departamento veikla. Siūlė Paveldo komisijos sprendime akcentuoti Departamento Vilniaus skyriaus veiklą kultūros paveldo apsaugos požiūriu.

Gediminas Rutkauskas (Paveldo komisijos narys)

Siūlė nepritarti ne Ataskaitai, o jos formai, nes ši neatspindi Departamento veiklos.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Siūlė nepritarti Ataskaitai ir teikti siūlymą Kultūros ministerijai įpareigoti Departamentą 2017 m. veiklos ataskaitoje vadovautis Paveldo komisijos rekomendacijomis.

Donatas Brandišauskas (Paveldo komisijos narys)

Siūlė papildyti Projektą, nurodant, kad Ataskaitai yra nepritariama, nes nebuvo pateikta Paveldo komisijos prašyta papildoma informacija.

Balsavimas dėl nepritarimo Ataskaitai ir siūlymo teikimo Kultūros ministerijai įpareigoti Departamentą 2017 m. veiklos ataskaitoje vadovautis Paveldo komisijos rekomendacijomis:

1. Už – 9 Paveldo komisijos nariai.
2. Prieš – 1 Paveldo komisijos narys.
3. Susilaikė – 1 Paveldo komisijos narys.

NUTARTA. Nepritarti Ataskaitai ir teikti siūlymą Kultūros ministerijai įpareigoti Departamentą 2017 m. veiklos ataskaitoje vadovautis Paveldo komisijos rekomendacijomis.

3. SVARSTYTA. Archeologinių tyrimų metodikos ir kontrolės problemos.

Artūras Stepanovič (Paveldo komisijos Paveldosaugos ir strateginio planavimo skyriaus vyr. specialistas)

Pristatė Paveldo komisijos administracijos pažymą dėl archeologinių tyrimų metodikos ir kontrolės problemų.

Zenonas Baubonis (Lietuvos archeologijos draugijos narys)

Informavo, kad šiuo metu archeologai pakviečiami atlikti tyrimų tik pradėjus vykdyti statybos darbus. Archeologinių tyrimų projektą turėtų rengti šios srities specialistas dar statybos darbų projektavimo stadijoje. Šią praktiką turėtų aiškiau apibrėži Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ (toliau – PTR).

Problematiškas yra archeologinių tyrimų ataskaitų rengimas. Iki šiol neparengta didelė atliktų tyrimų ataskaitų dalis. Siūlė imtis radikalesnių priemonių sprendžiant šią problemą.

Agnė Žilinskaitė (Lietuvos archeologijos draugijos pirmininkė)

Informavo, kad šiuo metu naujai rengiama PTR redakcija yra pateikta Kultūros ministerijai, kur bus sisteminamos suinteresuotų institucijų pateiktos pastabos.

Birutė Lisauskaitė (Lietuvos archeologijos draugijos narė)

Informavo, kad yra daug problemų su archeologiniais tyrimais, apskaita ir kontrole. Šį teiginį patvirtina elgesys su Vilniaus misionierių statinių ansamblio teritorijoje aptiktais archeologiniais radiniais, ant Šeimyniškių piliakalnio vykdoma pilies rekonstrukcija bei statybos darbai Ukmergės piliakalnyje.

Siūlė peržiūrėti Mokslinės archeologijos komisijos nuostatus, kurie negali būti keičiami be šios komisijos narių sutikimo. Siūlė aiškiai apibrėžti archeologinių ataskaitų rengimo metodinius nurodymus.

Jūratė Markevičienė (Paveldo komisijos narė)

Siūlė pildyti Paveldo komisijos parengtą pažymą dėl archeologinių tyrimų metodikos ir kontrolės problemų ir rengiant sprendimą peržiūrėti Paveldo komisijos 2008-04-11 sprendimą Nr.

S-4-(132) „Dėl Europos archeologijos paveldo apsaugos konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje“, kuriame buvo pateikta labai gerų siūlymų.

Romanas Senapėdis (Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vyr. specialistas)

Informavo, kad Kultūros ministerija dar laukia institucijų ir įstaigų pastabų dėl PTR naujos redakcijos. Siūlė Paveldo komisijai peržiūrėti PTR naujos redakcijos projektą ir teikti pastabas. Informavo, kad Kultūros ministerijoje bus svarstomi Mokslinės archeologijos komisijos nuostatai.

Juozas Algirdas Pilipavičius (Paveldo komisijos narys)

Akcentavo, kad yra būtina parengti paveldo tvarkybos reglamentą dėl visų rūšių (ne tik archeologinių) tyrimų, apibrėžiant tyrimų eigą.

Virgilijus Kačinskas (Kultūros paveldo centro direktorius)

Informavo, kad yra rengiami architektūrinių ir konstrukcinių tyrimų paveldo tvarkybos reglamentai. Kitų rūšių tyrimų kol kas neplanuojama reglamentuoti.

Jūratė Markevičienė (Paveldo komisijos narė)

Siūlė paveldo tvarkybos reglamentų klausimą analizuoti atskirai ir parengti pažymą.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Informavo, kad birželio mėn. Paveldo komisijos išvažiuojamojo posėdžio metu planuojama apžiūrėti Ukmergės ir Šeimyniškių piliakalnius.

NUTARTA. 1. Svarstyti ir teikti pasiūlymus dėl rengiamo naujos redakcijos PTR „Archeologinio paveldo tvarkyba“; 2. kreiptis raštu į Kultūros ministeriją dėl Mokslinės archeologijos komisijos nuostatų; 3. peržiūrėti Paveldo komisijos 2008-04-11 sprendimą Nr. S-4-(132) „Dėl Europos archeologijos paveldo apsaugos konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje“; 4. Ukmergės ir Šeimyniškių piliakalnių atvejus įvertinti po Paveldo komisijos birželio mėnesio išvažiuojamojo posėdžio.

4. SVARSTYTA. A. Gudaičio dirbtuvių išsaugojimas.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Jau daugiau nei 20 metų nėra įvykdyta dailininko A. Gudaičio testamente išreikšta valia. A. Gudaitis padovanojo daugiau nei 400 savo kūrinių Lietuvos dailės muziejui, prašydamas įrengti specialią galeriją šių darbų eksponavimui. A. Gudaičio artimieji apgailestauja dėl valstybės institucijų, Lietuvos dailės muziejaus neveiklumo šiuo klausimu. Butas, kuriame gyveno A. Gudaitis, yra įtrauktas į Kultūros vertybių registrą, jame išlikę daug autentiškų detalių.

Adomas Butrimas (Paveldo komisijos narys)

Informavo, kad planuojama iškelti Lietuvos medicinos biblioteką (Kaštonų g. 7) ir dalį šių patalpų skirti dailininko A. Gudaičio meno kūrinių galerijai.

Augis Gučas (Paveldo komisijos narys)

Siūlė kreiptis į Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybą dėl teisinės apsaugos suteikimo A. Gudaičio dirbtuvėms bei nustatyti reikšmingumo lygmenį. Siūlė A. Gudaičio butą pritaikyti memorialinio muziejaus veiklai.

Romanas Senapėdis (Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vyr. specialistas)

Informavo, kad remiantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, dovanojimas yra neatlygintinas. Tai nėra barteriniai mainai.

NUTARTA. Tęsti A. Gudaičio dirbtuvių išsaugojimo klausimo nagrinėjimą.

5. SVARSTYTA. Paveldo komisijos posėdžių garso įrašai.

Viktorija Gadeikienė (Paveldo komisijos Paveldosaugos ir strateginio planavimo skyriaus vedėja)

Siūlė pildyti Paveldo komisijos darbo reglamento 47 punktą, nurodant, kad Paveldo komisijos posėdžių garso įrašai yra skirti tik vidiniam naudojimui.

Deivydas Rimkevičius (Paveldo komisijos narys)

Siūlė Paveldo komisijos garso įrašus naikinti parašius posėdžio protokolą.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Siūlė posėdžių garso įrašus saugoti trejus metus.

Nijolė Laužikienė (Paveldo komisijos narė)

Siūlė neįrašinėti neviešų Paveldo komisijos posėdžių.

Balsavimas dėl viešų Paveldo komisijos posėdžių garso įrašų saugojimo vidiniam naudojimui trejus metus:

1. Už – 10 Paveldo komisijos narių.
2. Prieš – 2 Paveldo komisijos nariai.
3. Susilaikė – nėra.

NUTARTA. 1. Papildyti Paveldo komisijos darbo reglamento 47 punktą, nurodant, kad viešų Paveldo komisijos posėdžių garso įrašai yra saugomi vidiniam naudojimui trejus metus; 2. nedaryti neviešų Paveldo komisijos posėdžių garso įrašų.

6. SVARSTYTA. Paveldo komisijos pirmininko pavaduotojo skyrimas.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Siūlė Paveldo komisijos pirmininko pavaduotoju skirti Paveldo komisijos narį Juozą Algirdą Pilipavičių.

Balsavimas dėl Paveldo komisijos nario Juozo Algirdo Pilipavičiaus skyrimo Paveldo komisijos pirmininko pavaduotoju:

1. Už – 11 Paveldo komisijos narių.
2. Prieš – nėra.
3. Susilaikė – 1 Paveldo komisijos narys.

NUTARTA. Paveldo komisijos pirmininko pavaduotoju skirti Paveldo komisijos narį Juozą Algirdą Pilipavičių.

7. SVARSTYTA. Dėl Vilniaus misionierių vienuolyno komplekso tvarkymo plano, apskaitos, daugiabučių namų Subačiaus g. 20, Vilniuje, projekto ir vykdomų statybos darbų.

Jūratė Markevičienė (Paveldo komisijos narė)

Informavo, kad LR Seimo Kultūros komitetas planuoja kreiptis į LR Vyriausybę, kad ši sudarytų specialią komisiją ištirti Departamento ir Kultūros ministerijos veiklą.

Naglis Puteikis (LR Seimo narys)

Informavo, kad kreipėsi į Generalinę prokuratūrą dėl daugiabučių namų statybos Subačiaus g. 20, Vilniuje, tačiau tai nėra pakankama. Prašė atskiro Paveldo komisijos kreipimosi.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Paklausė Paveldo komisijos narių nuomonės dėl kreipimosi į Generalinę prokuratūrą.

Paveldo komisijos nariai Donatas Brandišauskas ir Gediminas Rutkauskas informavo, kad nusišalina nuo sprendimo priėmimo dėl Paveldo komisijos kreipimosi į Lietuvos Respublikos Generalinę prokuratūrą dėl daugiabučių namų statybų Subačiaus g. 20, Vilniuje.

Balsavimas dėl Paveldo komisijos kreipimosi:

1. Už – 9 Paveldo komisijos nariai.
2. Prieš – 1 Paveldo komisijos narys.
3. Susilaikė – nėra.

NUTARTA. Kreiptis į Generalinę prokuratūrą dėl daugiabučių namų statybų Subačiaus g. 20, Vilniuje.

8. SVARSTYTA. Kiti klausimai.

8.1. Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano.

Jūratė Markevičienė (Paveldo komisijos narė)

Informavo, kad šiuo metu yra rengiamas Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas. Siūlė Paveldo komisijai dalyvauti šio dokumento rengime nuo planavimo proceso pradžios.

Siūlė Paveldo komisijai apsilankyti Departamento Vilniaus skyriaus archyve.

NUTARTA. Kreiptis raštu į LR Vyriausybę ir Aplinkos ministeriją dėl Paveldo komisijos dalyvavimo rengiant Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą nuo planavimo proceso pradžios.

8.2. Dėl viešų ir privačių interesų derinimo.**Deividas Rimkevičius (Paveldo komisijos narys)**

Siūlė Paveldo komisijos administracijoje paskirti darbuotoją, atsakingą už konsultavimą dėl viešų ir privačių interesų derinimą.

Anželika Vėžienė (Paveldo komisijos administracijos Administracinio skyriaus vedėja)

Informavo, kad šiuo metu Paveldo komisijos administracija rengia įsakymą dėl atsakingo darbuotojo paskyrimo.

9. SVARSTYTA. Paveldo komisijos išvyka į Kultūros paveldo centrą.

Paveldo komisijos nariai ir administracijos darbuotojai, apžiūrėję Kultūros paveldo centro darbo sąlygas, paprašė raštu pateikti informaciją apie problemas, su kuriomis susiduriama kasdienėje Kultūros paveldo centro veikloje.

Posėdžio pirmininkė

Evelina Karalevičienė

Posėdžio sekretorė

Justina Ūsonytė